

Z a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 2. Zettortdeenâ 9tâ Janwar. 1841.

No Zee-pajas puffes, 14tâ Dezember
mehneshâ deenâ 1840.

Kad meh's us farwu puffi tahs behdigas sinna's
lassam, kâ augschgallâ labbiba noaugusi, un
pluhdi seenu samaitajuschî, tad mums jafakka:
lai Deew's lihds nabbaga brableem, un mums
ne dohd to redseht! Zo mums ihsti lab's gads
irr. Muischâs un mahjâs wiffa labbiba isde-
wusees, tikween no kartuppeleem par treschu
dalku, ir par puffi masak auglu, kâ pehrn bija.
Un ja tee tschetri pehdigi gaddi ne buhtu laudis
istrukschojuschi, tad gan warretu alkal atspirgt,
un dsihwoht. Bet magasihne leeli parradi eetai-
fiti, un tee jaatber, tas atkal iswelf! Nu,
Deewa tehwa rohka ne likke baddâ mirt, kad
scho waffaru wiffaem maies peetrubke, jo rudsi
pabauds kawejahs eenahkt; Deewa tehwa firds
pamahzijiufi, lai ne dsihwo plaschi, un kas to
buh's eemahzije's, tas ne ehdis ne paliks! Dee-
wamschehl, tikfai to ne grihb lehti eemahzitees,
bet ruddeneem tehre un tehre — un tad neween
truhkums usmahzahs kâ apbrunnohs wihre,
tad arri grehki un grehki noteek! — Tâ jaw
scho ruddeni muhsu pussê brandwihns dascham
labbam irr gallu darrijs, jebfchu kabsas mas
turreja, jo wajjadseja gaidiht, lihds rekrufchi
tappe nodohiti. Bet tad nu irr dsehruschî, un
gallejuschees dsehrdami. Isreedes tirgû trihs
peedsehruschî zilwefi weenu gohdigu faimneeku
nosittuschî, ne mas ne sinnadami par ko, jo
winsch teem neweenu launu wahrdu bija faz-
ziji's. Jafakka: tâ zuhkas farwus swehtkus swinn,
jo to tirgu rikfigi swehtdeenâ turrejuschi. Bet
kam arridsan gohdigam zilwefam tur jaet, fur
kuiti sohbus trinn? — Zits pelzê noslibzis pee-
dsehris, zits muischâ us pagastu dsehris, lihds

ugguns par mutti isnahzis, zits pakahrees, beh-
gli apfahrt sraida un braujejus aplaupa, un
tas nahkams laiks wehl dauds ruhktus auglus
aineffih's. Behdas ir to redsoht, un bail gai-
doht, ko tee pelnahs, kas paehduschî, swehtiti,
Deewu aismirst un ne sinn zeenih't. —

Bet kad lassitaji nu prassa: woi tad tahbi
resgalli dsehrejî ween tur miht? — tad atbil-
dam, — ne! Daschas dwehseles to faldu dser-
schanas grehku irr eepasinnuschas un eereebu-
schas. Bet tee dsehrejî tohs gohdigus grihb
pahrneht, kâ pehrkons schogadd muhsu rudsu
sehju pahrnehme, kas mas dabbusja eeselt, un
itt swescha isfkattijahs, jo meh's wehl pehrnu
salkumu atzerram, ko ne noplaudami ne nogan-
nidami warrejam peewaldih't. Tee bija salki
rudsi un tee arridsan irr brangus auglus neffu-
schî. Bet scho gadd meh's wiffi ar to sehshanu
effam nokawejusches, leetu gaididami, un bijam
aismirsuschî, kâ rudsus wajjaga eeputtinaht,
un kweeschus, jeb kâ meh's salkam, puhrus,
eeshlaggaht. Tâ nu gan arridsan ar to sah-
tibas sehju eet: ta naw laikam sehsta, un nu
firdis, brandwihna peemirkuschas, to ne grihb
peenem't, un fur peenem'm, wehl spehku ne
rahda. Seemas falna nu usnahkusi — weh-
lain lai Deew's scheligais tahs pehrkones ar
falnu isnihzina, un tohs wahjus rudsus un tohs
wahjus prahtus iswelf, un labbu pawaffaras
fauli dohd. Bet sahtibas faule tiffus ne spih-
dehs, lihds kamehr abbi falna un pluhdi, buhs
nogahjuschi! Kamehr rikfles un fauli, un pant
un wehders falst, lihds ar brandwihnu dabbu
silditees, tamehr arri no brankuseem pluhbus
laidih's, kas wiffaem peeteek. Un kabus pluh-
bus! Labbiba dahrga — zeenigs schelig's kei-

sars wissus schiddu brandwihna deggus no muischahin lizzis isdihst, 50 werstus no grenzes — tad nu kartuppelcem buhs lihdscht, lai darba wihri Leepaja warr dabhuht farvus cerastus schnapfus eegahsi, un lai darbineeki muischas, un fainneeki un puischi mahjas warr dabhuht swehtos wakkardos un swehtdeenas pa frohgeem tohs darba puttektus noskalloht, un ta wehl! Al tawi brandwihna pluhdi, wiss labz smirdohts kartuppelcu spirtus! — Nu nu, lai pluhst, lai mirkst, lai apflisht, fas ne gribb us ta kalna glabhteas, fo tee pluhdi ne sneeds, un kam schis dambis irr apfahrt: ne tohpi uswarrehts no ta launa, bet uswarri tu to launu ar labbumu! Reem. gr. 12 nob. 21 p. —

Dambjus gan muhsu puffed taja, bet ne preeksch brandwihna pluhdeem, ne, preeksch braukschanae. Kad scho ruddeni no Grobihnes us Leepaju brauze, fo tur redseja? Krohgods brandwihns ne peetikke, bija schenkis no dehtcem us-taifhts, un wihri ka skudras apfahrt — un schenkis papreekschu, fur wihreem bija eet. Ko tur taifija? Usmetta dambi no pascha Leepajas tilta lihds frohna rohbescham, puffspeektus werstus garru. Tur sahze jaunu zellu zellu taifihst, tahdu schoffe zellu, kahds stary Jelgawas un Nihges. Semnes darbs jaw gattaws, afmini arri jaw pulka pee ohsta mallas sakranti, jo tohs sweijneeki drihs ar laiwahin sawedd, waijaga tiffai esara feklundos brist, tad zell ar rohkahin mehrenus afminus lauka zil ween gribb, un eekrauj laiwas. Ar seemas zellu peeweddihs, fur waijaga, un pehz to jaunu zellu bruggeh, un tad ar afminu sinelknehm apkaifihst. Jaw taggad itt swescha, kohscha eebraukschana irr Leepaja. Naw wairs jakrattahs no weena zauruma eeksch ohtra, naw wairs par bradumeem japeld, laisch jaw teescham pa jaunu zellu. Smilktis gan bija leelas, bet tatschu fauf un lihdsens. Alhpilsatata pee alkschneem weetahin sinilkschu kalni irr newestti us zellu, weetahin kohshi ar welleneem aptaifiti. Ar wahrdu sakkoht, tur irr leels darbs bijis, lai Deewo to lihds pabeigt, un jaunu zellu gattawu

sagaibht. Un lai Deewo pilsatam to naudu malka wairo! Jo wiss irr par staidru naudu taifihst, un strahdneeki pelnija 25 kap. sudr. par deemu, paschas ihfas ruddena deenas! Kad tiffai ne buhtu tas schenkis lihds gabjis, tad neddekas galla gan buhtu puseohtru rubbutus pahrneffuschi.

Bet te japeeminn, ka pee schi zella neween pilsatas fungu gudra un ruhpiaga gabdashana irr jaslawe, bet wissai muhsu zeeniga schebliaga Keisara augsta laipniba, fas wissas weetas us labbu palihds. Pilsatas preekschneeki augstas walsts teefas luhdse, lai wehloht winneem tahdu zellu taifihst. Ta nauda gan pascheem wehl ne effoht, bet dohmajohst to us parradu dabhuht, kad tiffai brihw, no brauzejeem muitu neimt. Un redst, augstais Keisars schebliagi sawu auki us to greese, un neween sawa warrâ irr fluddinashanu islaidis par wissu walsti, fas scho labbu Leepajneeku padohmu apsinno un flawe, bet arri pats wissai schebliagi us 25 gaddeem, kattra gadda 1000 sudr. rubl. nowehlejis, lai scho zellu pareisi uskohpj, un tad irr pawehlejis, ka weenjuhga rattus un masu leetu weddejus buhs par walti zaur laist, bet par pilnigeem wesumcem ik no pahru sirgeem buhs 3 sudr. kap. muitu neimt, un par fungu ratteem ar 3 un 4 sirgeem dauds wairak. Ta nu nauda gan fanahst, zil tas zelsch malka, un katrs labprahst to dohs, jo nu weens sirge tahdu wesunnu wilks, fo lihds schim knappi ar diweem arreja sirgeem padsinne, un ne buhs wairs jabaidahs, ka noslihts. Nu irr kahdi 10 gaddi, kamehr Leitiz pawaffaras pluhdos ar wisseem sirgeem pascha zella weeta noslihte.

Scho gadd wehl ne malka wiss, bet dsenn fo dsenn — ne rudsus, bet rudsu miltus. Muischneeki gandrihs wissus rudsus, fo dohma iskult, irr miltos faderrejuschi, 100 mahrzinus par 1 rubl. 55 kap., un kohpmanni dohd malfus, fur 300 mahrzinus warr eebeht, un nu lai tiffai melderi labbi samalt! Jo fas naw labbi samalti, jeb fur lehzes rohnahs klabtu peemaltas, tulihst atneimm, un wedd us nab-

bagu nammu. Pawaffarâ schee milki wiffi taps ar fuggeem us Peterburgu raiditi, jo tur maifes wajjaga. Tad nu pee mums schogadd submallâs labbi pelai, un zilwekeem leeli darbi ar to diwlfahrtigu wefchanu.

Ar firgeem gan fungi faruus fainneefus til taktu irr faglahbuschi, Deews sinn fur radduschees fur ne, bet wehl firgu fauli irr padaudf dahrgi.

Leepajâ weens kohymanna kungs arridsan fahzis ohtru pabrihki buhwicht, fo twaifu maschine dsihš. Teiz, fa tanui gribboht kaulus malt, un paffulas suffaht. Brihnum leeli apfalki afmini preeksch maschines gruntes, jaw irr no Enlantes atwesti.

F. R.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Krecwu Walstis 20. 20. 20., tohp no Uisputtes aprinka teefas wiffi pee konkurses usdohti parradu deweji no Johann Stahl, usaizinati, 3schâ Webruâr deenâ 1841 pee schihš aprinka teefas peeteiktees, lai teem warr preekschâ list, fa ta peeminnetu parradu=deweju kuratori fuhdsibu usnehmuschwi prett Allschwanges muischas arrentes=lungu Grot, gribbedami lai to parradu grahamatu no 12000 subr. rubleem kas kambara teesâ fihlâ uoliktis ktuhtu isenemts, talabhad fa schi parradu grahamata Johann Stahl parradu=dewejeem peederroht. Uisputtes aprinka teefa talabhad wiffus peeminnetus parradu=dewejus usaizina scheid atnahkt un sawu padohmu paschi isteikt. Kas us scho usaizinaschanu ne atnahkt, teem buhs sinnaht: winnu neatnahlschanu us to simehs, fa tee ne gribb to wirtspeeminnetu fuhdsibu lihds usnemt. Uisputte, tai 18tâ Dezember 1840. 3

(S. W.) Uiffeffers D. v. Salken.
(Nr. 1362.) L. v. Bienenstamm, sekreterš.

Wiffus, kam pehz taisnibas kas buhtu gaidams no tahs mantas, fo ta pee sawa brahlta dehta, ta Pobuschas=Useggufes fainneeka Gewalta, mirrusi atraitne Trihne irr atstahjusi, scheid usaizina, lihds 24tu Webruâr nahkschâ gaddâ pee schihš pagasta teefas Pobuschasmuischâ peeteiktees, fur schi teefa

par wiffu, kas to minnetu nelaita Trihni usturreht, flimmiba kohpt un paglabbaht irr ismakschts, un wiffas atlihbfinaschanas deht, kas taisniba buhs, nospreedihs. Kas tai minnetâ deenâ ne peeteiktees, to ar sawahm praffischanam wairs ne klausihš. Pobuschasmuischâ 12tâ Dezember 1840. 2

Unſe Kaufmann, pagasta wezzafais.
Guenther, pagasta teefas fribheris.

No Krohna Bramberges pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas buhtu pee ta Krohna Bramberges fainneeka Kallnabehnû Gebderta, pahr kurra mantu konkurse nospreesta, usaizinati, 6 neddelu starpâ pee schihš teefas peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausihš. Bramberges pagasta teefa, 30tâ November 1840. 1

F. Sakenfels, preekschschdetais.
(Nr. 346.) G. Paulborn, pagasta teefas fribheris.

No Linded pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Linded fainneeka Mas=Zalkes Andreija Preimann, pahr kurra mantu parradu deht konkurse nospreesta, zaur scho usaizinati, wiswehlah lihds 17tu Webruâr 1841 scheid pee Linded pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah neweens wairs ne taps klausihš. Linded pagasta teefa, 17tâ Dezember 1840. 2

F. Meschupuffe, peefschdetais.
(Nr. 194.) E. Grünthal, pagasta teefas fribheris.

Wiffi parradu deweji ta zittfahrtiga Snitteres fainneeka Sihlu Mikkelâ Eichler, pahr kurra mantu inventariuma=truhkuma un parradu deht konkurse nospreesta, tohp no Snitteres pagasta teefas usaizinati, ar sawahm praffischanam wiswehlah lihds 24tu Januar 1841 pee schihš teefas peeteiktees. Krohna Kuffurmuischâ, 30tâ November 1840. 1

††† Frits Kupfer, peefschdetais.
(Nr. 406.) Freimann, pagasta teefas fribheris.

No Linded pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta Linded fainneeka Mas=Zalkes Martina Vergmann, pahr kurra mantu parradu deht konkurse nospreesta, zaur scho usaizinati, wiswehlah lihds 5tu Webruâr 1841 scheid pee Linded pagasta teefas peeteiktees, jo wehlah neweenu wairs ne klausihš. Linded pagasta teefa, 5tâ Dezember 1840. 2

M. Solwin, pagasta wezzafais.
(Nr. 179.) Grünthal, pagasta teefas fribheris.

Zittas flubbinaschanas.

Masas Gramsdas muischas laudim schinni gaddâ kschetri sirgi nosagti. Preekesch kahdahm 9 neddelahm fainneekam Saulitenu Jahnim melns sirgê, pufsehrselis zettortâ gaddâ, ar masu kahrpiti pee paslehpene; tanni paschâ laikâ kalpam Sinschnu Wikumam arri melns sirgê, zettortâ gaddâ un pufsehrselis. Tikpat preekesch 5 neddelahm no stakta ikenenti fainneekam Kappu Silschnu Fehkabam divi sirgi, weens farkans rauds desmit gaddus wezz, masa swaignite pee peeres un aste nobillusi; ohtrais lohpu rauds, festâ gaddâ, weena pallata kahja balta, pee frusta kaula plekkitis bes spalwas. Labba pateizibas maksa tam gohdigam zilwekam fohlita teek, kas no scheem sagteem sirgeem Masas Gramsdas muischâ kahdu sinnu warretu sneegt, zaur kurreu teem apbehdinateem laudim laimetohs, famos sirgus atkal atdabbuht. Masâ Gramsdas muischâ, 3otâ November 1840. 1

Wahrnes muischâ warr divi mohberefchanas un submallu kroggu no Jahneem 1841 us arrenti dabuht. Kam patiktu schihb weetas us arrenti nemt, lai pee muischas waldischanas peeteizahs, fur arri klastakas sinnas warr dabbuht. 3

Wahrnes muischâ warr weenu weetu ar plawahm un dahrseem un ar feschahm puhra=weefahm katrà laukâ no Jahneem 1841 us arrenti dabbuht. Kam patiktu scho weetu us arrenti nemt, lai pee muischas waldischanas peeteizahs. 3

Zaur scho teek sinnamu darrihts, ka Salkasmuischâ labbi dedsinatus keegelus, 8 rubl. par 1000, warr dabbuht pirkt. Salkasmuischâ, 28tâ Dezember 1840. 3

No Jahneem 1841 irr Zennesmuischâ, ta mohberefchana un tas muischas kroggs us arrenti dabbohnam, klastakas sinnas par tam dohd muischas waldischana. 2

Divi kroggus Spirgê, weenu kroggu Wilzê, weenu kroggu Ehrbergumuischâ, ka arri weenu kroggu, trakteeri un schenki Dhsolummuischâ, warr no Jahneem 1841 us arrenti dabbuht. Klastakas sinnas warr Dhsolummuischâ (Paulsagnade) dabbuht. 3

• Naudas, labbibas un prezzu sirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 3otâ Dezember 1840.

	Sudraba naudâ.			Sudraba naudê.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis . . . . . gelbeja	1	33	I pohds kennepu . . . . . tappe maksahts ar	—	90
I puhrs rudsu . . . . . tappe maksahts ar	1	75	I — linnu labbakas surtes — —	2	—
I — kweeschu . . . . . — —	3	50	I — — flittakas surtes — —	1	80
I — meeschu . . . . . — —	1	20	I — tabaka . . . . . — —	—	65
I — meeschu = putrainu — —	1	90	I — dselses . . . . . — —	—	75
I — ausu . . . . . — —	—	80	I — sweesta . . . . . — —	2	40
I — kweeschu = miltu . . . . . — —	4	—	I muzzâ silku, preeschu muzzâ — —	7	50
I — bihdeletu rudsu = miltu — —	2	50	I — — wihschnu muzzâ — —	8	—
I — rupju rudsu = miltu — —	1	70	I — farkanas fahls . . . . . — —	7	—
I — sirnu . . . . . — —	1	50	I — rupjas leddainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas . . . . . — —	2	50	I — rupjas baltas fahls — —	4	75
I — kennepu = sehklas . . . . . — —	1	50	I — smalkas fahls . . . . . — —	4	25
I — finnenu . . . . . — —	5	—			

W r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas=rahts A. Weitler, No. 17.